

Nd. **865. Frumvarp til laga** [422. mál]
um breytingu á lögum nr. 67/1971, um almannatryggingar, með síðari breytingum.

Frá heilbrigðis- og trygginganefnd.

1. gr.

4. mgr. 19. gr. laganna orðast svo:

Pá er og heimilt að greiða frekari uppbót á elli- og örorkulífeyri, svo og örorkustyrk, barnaörorkustyrk og framfærslukostnað skv. 10. gr. laga nr. 41/1983 vegna kaupa á bifreið sem bótaþega er nauðsyn að hafa vegna hreyfihömlunar ef sýnt er að bótaþegi geti ekki komist af án uppbótarinnar. Sama gildir um rekstur bifreiða eigi í hlut elli- og örorkulífeyrisþegar og örorkustyrkþegar.

2. gr.

B-liður 1. mgr. 39. gr. laganna orðast svo:

Að veita styrk til öflunar hjálpartækja og bifreiða sem nauðsynlegar eru vegna hamlaðrar líkamsstarfsemi eða vöntunar líkamshluta.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Lög þessi taka einnig til þeirra sem fengu úthlutun leyfa til tollaívilnunar árið 1986 vegna kaupa á bifreið.

G r e i n a r g e r ð .

Með lögum nr. 4/1986 var tollur af bifreiðum lækkaður út 70% í 10%. Þetta hafði í för með sér að tollaívilnun vegna bifreiðakaupa öryrkja, sbr. 27. tölul. 3. gr. tollskrárlaga, nr. 120/1976, lækkaði sem þessu nemur.

Þessi lækkun leiddi til um það bil 30% lækkunar á verði nýrra og notaðra bifreiða þannig að öryrkjar sitja nú svo að segja við sama borð og almennigur hvað bifreiðakaup varðar.

Á ríkisstjórnarfundum 12. febrúar s.l. var samþykkt eftirfarandi tillaga fjármálaráðherra um aðstoð við fatlaða vegna bifreiðakaupa:

„Ríkisstjórnin ákveður að fyrirgreiðsla til fatlaðra við bifreiðakaup færist til Tryggingastofnunar ríkisins. Komi tryggingastyrkir í stað tollalækkunar. Miðað skal við að fyrirgreiðsla verði sama hlutfall af almennu söluverði bifreiða og var fyrir tollalækkun í febrúar 1986.“

Það er mat þeirra lögfræðinga fjármálaráðuneytis, heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytis og Tryggingastofnunar ríkisins sem falið var að gera tillögu í samræmi við fyrrgreinda ríkisstjórnarsamþykkt að nauðsynlegt sé að setja skýr og skorinorð ákvæði inn í lög um almannatryggingar eigi styrkir til bifreiðakaupa af þessu tagi að greiðast af almannatryggingum, þ.e. úr lífeyrstryggingum og sjúkratryggingum. Hefur því orðið að samkomulagi að leggja til breytingar á tveimur greinum laga um almannatryggingar, 19. og 39. gr., til þess að almannatryggingar geti náð yfir þessi tilvik.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Hér er lögð til sú breyting að 19. gr. nái ekki aðeins yfir uppbót á elli- og örorkulífeyri, svo og örorkustyrk vegna reksturs bifreiða, heldur og vegna kaupa á bifreiðum. Samkvæmt breytingunni væri hægt að styrkja elli- og örorkulífeyrisþega, örorkustyrkþega, barnaörorkustyrkþega og framfærendur fatlaðra, sem njóta framfærslugreiðslna skv. 10. gr. laga um málefni fatlaðra, til kaupa á bifreiðum sem bótaþega er brýn nauðsyn að hafa vegna hreyfihömlunar ef sýnt þykir að bótaþegi komist ekki af án bifreiðar. Samkvæmt 19. gr. setti ráðherra reglugerð um framkvæmdina að fengnum tillögum tryggingaráðs.

Ekki eru lagðar til breytingar á greiðslu uppbótar vegna rekstrar bifreiða, sbr. nánari reglugerð nr. 394/1980, þannig að sá þáttur nær ekki til barnaörorkustyrkþega og framfærenda er njóta framfærslu styrkja skv. 10. gr. laga nr. 41/1983, um málefni fatlaðra.

Um 2. gr.

Ekki njóta allir hreyfihamlaðir einstaklingar bóta lífeyristrygginga, ýmist vegna eigin tekna eða tekna maka, auk þess sem sumir kjósa að nýta sér ekki rétt til bóta. Þegar tollaívilnanir voru veittar samkvæmt tollskrárlögum var tekið fullt tillit til þessara einstaklinga og er engin ástæða til breytinga. Þar sem greiðslur vegna þeirra geta samkvæmt almannatryggingalögum ekki komið frá lífeyristryggingum, þar sem þeir njóta ekki slíkra bóta, er nauðsynlegt að setja inn ótvíræð ákvæði um slík bifreiðakaup í 39. gr. laganna sem fjalla um hlutverk sjúkratryggingadeildar Tryggingastofnunar ríkisins.

Greiðslur vegna bifreiðakaupa hreyfihamlaðra yrðu því með tvennum hætti, þ.e. úr lífeyristryggingum sé um að ræða bótaþega og úr sjúkratryggingum fyrir aðra.

Um 3. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um ákvæði til bráðabirgða.

Nauðsynlegt er að tryggja rétt þeirra sem fengu úthlutun á árinu 1986, þ.e. eftir að tollaívilnanir voru lækkaðar, þannig að hinn fatlaði njóti hlutfallslega sömu kjara og þeir sem fá úthlutað á yfirstandandi ári.